

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 41g/2015

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 4
alin. (4) din Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006
cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală

CHIȘINĂU

9 noiembrie 2015

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA, *judcători*,
cu participarea dlui Maxim Iurcu, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 29 octombrie 2015,
înregistrată la aceeași dată,
Examinând preliminar sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 9 noiembrie 2015 în ședință închisă,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La 29 octombrie 2015, Curtea Supremă de Justiție a adresat Curții Constituționale sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 4 alin. (4) din Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală.

A. Motivele sesizării

2. Motivele sesizării, astfel cum au fost expuse de autorul acesteia, pot fi rezumate după cum urmează.

3. Potrivit Codului de procedură penală, urmărirea penală este exercitată de ofițerul de urmărire penală și de către procuror.

4. Conform articolului 1 alin. (1) al Legii nr. 333 privind statutul ofițerului de urmărire penală, ofițerul de urmărire penală este persoana care, în numele statului și în limitele competenței sale, efectuează nemijlocit urmărirea penală în cauze penale și exercită alte activități prevăzute expres de lege. Totodată, articolul 4 alineatul (4) al legii stabilește că procurorul, prin ordonanța sa, la propunerea ofițerului de urmărire penală, poate desemna și alți angajați ai Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Vamal în calitate de ofițeri de urmărire penală.

5. În același timp, potrivit art. 2 alin. (4) din Codul de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi pot fi aplicate doar cu condiția includerii acestora în Cod.

6. În opinia autorului sesizării, prevederile contestate contravin articolelor 1, 23 și 25 alin. (2) din Constituție.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

- „(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.
- (2) Forma de guvernământ a statului este republica.
- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

- ### **Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle**
- „(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
  - (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

- ### **Articolul 25 Libertatea individuală și siguranța persoanei**
- „(1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile.
  - (2) Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sînt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege.
  - (3) Reținerea nu poate depăși 72 de ore.
  - (4) Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult pînă la 12 luni.
  - (5) Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării, iar învinuirea – în cel mai scurt termen; motivele reținerii și învinuirea se aduc la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.
  - (6) Eliberarea celui reținut sau arestat este obligatorie dacă motivele reținerii sau arestării au dispărut.”

8. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M. O., 2013, nr 248-251, art. 699) sunt următoarele:

Articolul 2 Legea procesuală penală

- „(1) Procesul penal se reglementează de prevederile Constituției Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de prezentul cod.

(2) Principiile generale și normele dreptului internațional și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte constituie elemente integrante ale dreptului procesual penal și nemijlocit dau naștere drepturilor și libertăților omului în procesul penal.

(3) Constituția Republicii Moldova are supremație asupra legislației procesuale penale naționale. Nici o lege care reglementează desfășurarea procesului penal nu are putere juridică dacă este în contradicție cu Constituția.

(4) Normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.

(5) În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.”

Articolul 253 Organele de urmărire penală

„(1) Urmărirea penală se efectuează de către procuror și de către organele constituite conform legii în cadrul:

- 1) Ministerului Afacerilor Interne;
- 2) Serviciului Vamal;
- 3) Centrului Național Anticorupție.

(2) Organele de urmărire penală sînt reprezentate de ofițeri de urmărire penală anume desemnați în cadrul instituțiilor menționate în alin.(1) și subordonați organizațional conducătorului instituției respective.

(3) Ofițerii de urmărire penală sînt independenți, se supun legii și indicațiilor scrise ale conducătorului organului de urmărire penală și ale procurorului.

(4) Statutul ofițerului de urmărire penală este stabilit prin lege.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 333-XVI din 10 noiembrie 2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală (M.O., 2006 nr. 195-198, art. 918) sunt următoarele:

Articolul 4 Organele administrației publice centrale în care activează ofițeri de urmărire penală

„(1) Ofițerii de urmărire penală sînt desemnați și își desfășoară activitatea în organele de urmărire penală constituite, conform legii, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal și Centrului Național Anticorupție.

(2) Sistemul organelor de urmărire penală include, după caz, departamente, direcții generale, direcții, secții, servicii sau birouri de urmărire penală constituite în cadrul instituțiilor menționate la alin.(1) și al subdiviziunilor teritoriale ale acestora.

(3) Constituirea, reorganizarea și lichidarea organelor de urmărire penală de toate nivelurile se efectuează, în condițiile legii, de către conducătorii instituțiilor menționate la alin.(1).

(4) Angajații unor alte subdiviziuni din instituțiile menționate la alin.(1) pot avea atribuții de ofițer de urmărire penală numai în cazul desemnării lor prin ordonanță a procurorului, la propunerea ofițerului de urmărire penală.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

10. Autorul excepției de neconstituționalitate menționează că, potrivit Codului de procedură penală, urmărirea penală se efectuează de către procuror și ofițerul de urmărire penală.

11. Codul de procedură penală delimitează activitatea organului de urmărire penală de alte subdiviziuni ale Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție și Serviciului Vamal. Astfel, atribuțiile și competența ofițerului de urmărire penală sunt diferite de cele ale ofițerului de investigații.

12. Totodată, Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală prevede posibilitatea conferirii atribuțiilor de ofițer de urmărire penală și altor angajați din subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție sau Serviciului Vamal prin emiterea unei ordonanțe de către procuror.

13. Autorul excepției de neconstituționalitate menționează că, potrivit Codului de procedură penală, normele procesuale penale prevăzute de alte legi pot fi aplicate cu condiția includerii acestora în Codul de procedură penală.

14. Prin urmare, autorul susține că lipsa unei prevederi similare în Codul de procedură penală vine în contradicție cu prevederile Codului.

15. Astfel, autorul excepției susține că norma contestată nu corespunde articolelor 1, 23 și 25 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Curtea reține că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul Jurisdicției Constituționale, rezolvarea cazurilor excepționale de neconstituționalitate a actelor legislative, sesizate de Curtea Supremă de Justiție, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea statuează că prerogativa de a soluționa cazurile excepționale de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre

normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

18. Curtea reține că sesizarea vizează controlul constituționalității prevederilor articolului 4 alin. (4) din Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală, potrivit căroră: „*Angajații unor alte subdiviziuni din instituțiile menționate la alin. (1) [Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Vamal, Centrul Național Anticorupție] pot avea atribuții de ofițer de urmărire penală numai în cazul desemnării lor prin ordonanță a procurorului, la propunerea ofițerului de urmărire penală*”.

19. Astfel, norma contestată stabilește că atribuirea calității de organ de urmărire penală și altor persoane din entitățile menționate *supra* poate avea loc cu condiția desemnării acestora prin ordonanța procurorului, la demersul ofițerului de urmărire penală.

20. Curtea menționează că autorul sesizării a invocat pretinsa încălcare a articolelor 1 alin. (3), 23 și 25 alin. (2) din Constituție.

21. Curtea reține că o prevedere legală poate constitui obiect al jurisdicției constituționale doar în cazul în care normele constituționale invocate au incidență asupra normelor contestate.

22. În acest sens, Curtea subliniază că și potrivit articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 39 din Codul jurisdicției constituționale sesizarea trebuie să fie motivată și să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele.

23. Astfel, cu referire la invocarea pretinselor încălcări, Curtea constată că autorul sesizării nu a motivat incidența normelor constituționale asupra prevederilor contestate.

24. Curtea constată că obiectul sesizării vizează corelația între normele cuprinse în Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală și normele Codului de procedură penală.

25. În jurisprudența sa Curtea a menționat că, în vederea unificării cadrului legal procesual și excluderii prevederilor confuze și contradictorii, în scopul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale tuturor persoanelor implicate în procesul penal, legiuitorul a stipulat că normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția că sânt incluse în Codul de procedură penală. O asemenea tehnică legislativă este de natură să asigure eliminarea inadvertențelor între prevederile Codului de procedură penală și normele procesuale penale cuprinse în alte legi, aplicarea coerentă, certă și uniformă a normelor respective, astfel încât să se poată garanta respectarea deplină a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului (*HCC nr. 1 din 22 ianuarie 2008*).

26. Prin urmare, problema ridicată în sesizare ține de interpretarea sintagmei „*normele juridice cu caracter procesual*” din art. 2 alin. (4) al Codului de procedură penală și raportarea la această interpretare a prevederilor art. 4 alin. (4) din Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală.

27. Curtea constată că, până la momentul examinării sesizării, nu a existat o interpretare oficială a sintagmei „*normele juridice cu caracter procesual*” din art. 2 alin. (4) al Codului de procedură penală.

28. În acest sens, Curtea reiterează că Legea Supremă a învestit Parlamentul cu dreptul de interpretare oficială a legilor adoptate. Astfel, potrivit art.66 lit.c) din Constituție, una din atribuțiile de bază ale Parlamentului, ca organ reprezentativ suprem și legislativ, este interpretarea legilor și asigurarea unității reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării. Scopul interpretării constă în clarificarea normei de drept prin elucidarea conținutului exact al acesteia și constituie o premisă a aplicării corecte a normelor juridice.

29. Potrivit art.42 din Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27 decembrie 2001, interpretarea actelor legislative reprezintă un sistem de operațiuni logice prin care se explică sensul exact și complet al dispozițiilor normative. Prin interpretare se oferă soluții juridice de realizare a normei de drept în sensul ei exact.

30. În temeiul celor expuse *supra*, Curtea constată că, în lipsa incidenței normei constituționale asupra normei contestate, sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 4 alin. (4) din Legea nr. 333 din 10 noiembrie 2006 cu privire la statutul ofițerului de urmărire penală.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 9 noiembrie 2015
DCC nr. 8
Dosarul nr. 41g/2015